REGIONARKIVET

Översvämning i arkivet ? - så räddas informationen

Det är svårt att till fullo skydda arkivlokaler mot oförutsedda händelser, t ex kan en vattenläcka eller översvämning drabba när man minst anar det och ställa till med stora skador på såväl lokal/byggnad som på själva innehållet. Om det drabbar allmänna handlingar i en offentlig verksamhet är gallring sällan ett alternativ, utan handlingarna måste torkas för att informationen ska kunna bevaras och användas. När papper blivit blött måste det tas om hand snabbt för att minimera risken för mögeltillväxt och andra skador.

Vakuumfrystorkning

Vakuumfrystorkning är en effektiv metod att rädda vattenskadade dokument. Denna metod bygger på att is inte kan smälta när lufttrycket är tillräckligt lågt utan istället sublimerar, dvs. övergår direkt till ånga utan att först bli vatten. För att frystorkning ska kunna genomföras måste de blöta handlingarna frysas ner så snart som möjligt efter att vattenskadan inträffat. Därefter placeras de i en speciell vakuumkammare, vilken är kopplad till en så kallad isfälla. Med hjälp av en vakuumpump sänks lufttrycket i kammaren och genom tillförsel av värme får man isen att förångas. Ångan ventileras sedan ut genom ventiler i kammaren och fångas upp i isfällan. Resultatet blir torra, hanterbara dokument/böcker på ungefär en vecka och med förhållandevis lite manuell hantering.

Beredskap

Förhoppningen är att ingen ska behöva drabbas av vattenskador i sitt arkiv men en beredskap måste ändå finnas. Regionarkivet, arkivmyndighet för Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad, har sedan några år tillbaka en vakuumfrystork-anläggning med kapacitet att torka relativt stora mängder vattenskadade dokument. Denna anläggning utgör en resurs för så väl stadens och regionens egna bolag och förvaltningar som för externa organisationer.

Förutom hjälp med vakuumfrystorkning efter en vattenskada kan kan vi ge råd om hur man förebygger skador och hur man agerar om en skada inträffar, t ex hur man bäst förbereder det skadade materialet för torkning. Vi är specialister på att hantera information från offentliga verksamheter på ett säkert sätt, utan att ev sekretessbelagda uppgifter kommer i orätta händer.

För mer information och råd kontakta Regionarkivet:

Inger Ligmajer (konservator)
031-701 50 62
inger.ligmajer@arkivnamnden.goteborg.se

Håkan Gustavsson (enhetschef)
031-701 50 70
hakan.gustavsson@arkivnamnden.goteborg.se

Vakuumkammare

Fullastad vakuumkammare

Ventiler och isfälla

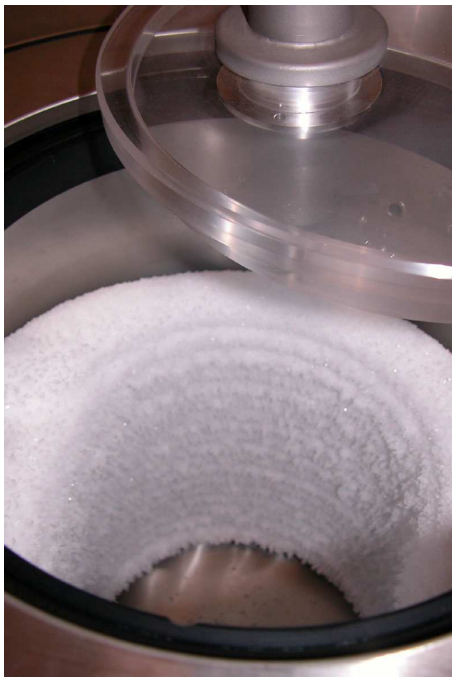

Förångad is som samlats upp i isfällan